

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

“Дослідження впливу самооцінки на рівень професійних очікувань студентів”

Виконала: здобувачка 2 курсу,
групи ПС-21-2 в м
Спеціальності 053 «Психологія»
Лисенко А.В.
Керівник: Лаврентьєва О.О.,
д. пед. н., професор

Дніпро
2023

АНОТАЦІЯ

Лисенко А.В. Дослідження впливу самооцінки на рівень професійних очікувань студентів. Дипломна робота. Університет ім. Альфреда Нобеля. 2023 р. – 65 сторінок основного тексту, 2 рисунки та 20 таблиць, 54 бібліографічних джерел.

У роботі вивчаються психологічні чинники впливу самооцінки на рівень професійних очікувань студентів. На підставі аналізу першоджерел встановлено, що самооцінка це судження людини про міру наявності в неї тих чи тих якостей, властивостей у співвідношенні їх з певним еталоном, зразком, а професійні очікування – є одним із головних чинників становлення та розвитку особистості, що визначає образ майбутньої професійної діяльності та кар'єри. Проаналізовано психологічні аспекти та емпіричним шляхом підтверджено наявність прямого зв'язку між рівнем самооцінки студентів та їх професійними очікуваннями. За результатами емпіричного дослідження доведена важливість для студентів таких мотивів майбутньої професійної діяльності, як матеріальний чинник, престижність роботи, можливість кар'єрного зростання, самореалізація тощо.

За матеріалами дослідження розроблено методичні рекомендації для практичних психологів щодо оптимізації рівня професійних очікувань у студентів. Створена психокорекційна програма передбачає роботу зі студентами, які мають неадекватну самооцінку шляхом підвищення їх когнітивної (знаннєвої) компетентності та опрацювання проблем неадекватних професійних очікувань, викликаних неадекватною самооцінкою.

Матеріали дослідження можуть бути використані практикуючими психологами, особливо шкільними психологами під час проведення профорієнтаційної роботи зі старшокласниками та викладачами ЗВО задля формування адекватних професійних очікувань студентів.

Ключові слова: професійні очікування, самооцінка, студенти університетів, психодіагностика, психокорекційна програма.

S U M M A R Y

Lysenko Anna. Research of the self-esteem effect on the level of the students' professional expectations. Graduate work. Alfred Nobel University, 2023. – 65 pages of the main text, 2 figures and 20 tables, 54 bibliographic sources.

In the study, the psychological factors of the self-esteem effect on the level of students' professional expectations have been investigated. Based on the analysis of primary sources, it was established that self-esteem is a person's judgment about the extent to which they possess some qualities and properties in relation to a certain standard or model. At the same time, professional expectations are one of the main factors in the formation and development of a personality, which determines the image of the future professional activity and career.

Psychological aspects were analysed and empirically confirmed the existence of a direct connection between the students' self-esteem level and their professional expectations. According to the results of empirical research, the importance for students of such motivational aspects for future professional activity as the material factor, the prestige of the job, the possibility of career growth, self-realization, etc., has been proven.

Based on the research materials methodological recommendations for practical psychologists on optimizing the level of professional expectations among students have been developed. The psychological and corrective program which involves working with students who have inadequate self-esteem by increasing their cognitive competence and working out the problems of inadequate professional expectations caused by inadequate self-esteem has been created.

Research materials can be used by practising psychologists, especially school psychologists during career guidance work with high school students and education staff of higher education institutions in order to form adequate students' professional expectations.

Key words: professional expectations, self-evaluation, university students, psychodiagnosis, psychological and corrective program.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ САМООЦІНКИ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ОЧІКУВАНЬ У СТУДЕНТІВ	12
1.1. Поняття самооцінки в психологічних дослідженнях.....	12
1.2. Психологічні передумови формування адекватної самооцінки особистості	19
1.3. Психологічні особливості формування професійних очікувань студентів під впливом самооцінки.....	22
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ САМООЦІНКИ НА РІВЕНЬ ПРОФЕСІЙНИХ ОЧІКУВАНЬ СТУДЕНТІВ	29
2.1. Цілі, задачі та організація емпіричного дослідження	29
2.2. Аналіз та інтерпретація результатів емпіричного дослідження	41
2.2.1 Дослідження рівня самооцінки студентів.....	41
2.2.2 Дослідження рівня професійних очікувань студентів	44
2.3. Визначення впливу рівня самооцінки на рівень професійних очікувань студентів.....	48
Висновки до розділу 2.....	49
РОЗДІЛ 3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОПТИМІЗАЦІЇ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНИХ ОЧІКУВАНЬ СТУДЕНТІВ	52
3.1. Психокорекційна програма з оптимізації рівня професійних очікувань студентів.....	52
3.2. Аналіз результатів апробації психокорекційної програми.....	56
Висновки до розділу 3.....	59
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	72